

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ ചതുർഥോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ ചതുർഥോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

അഥ ഹ തമുത്പത്തൈത്യവാഭിവൃജ്യമാനഭഗവൽലക്ഷണം
സാമ്യോപശമവൈരാഗ്യൈശ്വര്യമഹാവിഭൂതിഭിരനുദിന -
മേധമാനാനുഭാവം പ്രകൃതയഃ പ്രജാ ബ്രാഹ്മണാ
ദേവതാശ്ചാവനിതലസമവനായാതിതരാം ജഗ്യധുഃ ॥ 1 ॥

തസ്യ ഹ വാ ഇത്ഥം വർഷ്മണാ വരീയസാ
ബൃഹച്ഛ്ലോകേന ചൗജസാ ബലേന ശ്രിയാ യശസാ
വീര്യശൗര്യാഭ്യാം ച പിതാ ഋഷഭ ഇതീദം നാമ ചകാര ॥ 2 ॥

തസ്യ ഹീന്ദ്രഃ സ്പർധമാനോ ഭഗവാൻ വർഷേ ന വവർഷ
തദവധാർയ ഭഗവാനൃഷഭദേവോ യോഗേശ്വരഃ
പ്രഹസ്യാത്മയോഗമായയാ സ്വവർഷമജനാഭം
നാമാഭ്യവർഷത് ॥ 3 ॥

നാഭിസ്തു യഥാഭിലഷിതം സുപ്രജസ്ത്വമവരുധ്യാതി -
പ്രമോദഭരവിഹ്വലോ ഗദ്ഗദാക്ഷരയാ ഗിരാ സ്നൈരം
ഗൃഹീതനരലോകസധർമം ഭഗവന്തം പുരാണപുരുഷം
മായാവിലസിതമതിർവത്സ താതേതി സാനുരാഗ -
മുപലാലയൻ പരാം നിർവൃതിമുപഗതഃ ॥ 4 ॥

വിദിതാനുരാഗമാപൗരപ്രകൃതിജനപദോ രാജാ
 നാഭിരാത്മജം സമയസേതുരക്ഷായാമഭിഷിച്യ
 ബ്രാഹ്മണേഷുപനിധായ സഹ മേരുദേവ്യാ വിശാലായാം
 പ്രസന്നനിപുണേന തപസാ സമാധിയോഗേന
 നരനാരായണാഖ്യം ഭഗവന്തം വാസുദേവമുപാസീനഃ
 കാലേന തന്മഹിമാനമവാപ || 5 ||

യസ്യ ഹ പാണ്ഡവേയ ശ്ലോകാവുദാഹരന്തി —
 കോ നു തത്കർമ രാജർഷേർനാഭേരൻവാചരേത്പുമാൻ |
 അപത്യതാമഗാദ്യസ്യ ഹരിഃ ശുദ്ധേന കർമണാ || 6 ||

ബ്രഹ്മൺയോന്യഃ കുതോ നാഭേർവിപ്രാ മംഗലപൂജിതാഃ |
 യസ്യ ബർഹിഷി യജ്ഞേശം ദർശയാമാസുരോജസാ || 7 ||

അഥ ഹ ഭഗവാനൃഷഭദേവഃ സ്വവർഷം കർമക്ഷേത്ര -
 മനുമന്യമാനഃ പ്രദർശിതഗുരുകുലവാസോ ലബ്ധവരൈ -
 രഗുരുഭിരനുജ്ഞാതോ ഗൃഹമേധിനാം ധർമാനനു -
 ശിക്ഷമാണോ ജയന്ത്യാമിന്ദ്രത്തായാമുഭയലക്ഷണം കർമ
 സമാമ്നായാമ്നാതമഭിയുജ്ജന്നാത്മജാനാമാത്മസമാനാനാം
 ശതം ജനയാമാസ || 8 ||

യേഷാം ഖലു മഹായോഗീ ഭരതോ ജ്യേഷ്ഠഃ ശ്രേഷ്ഠഗുണ
 ആസീദ്യന്തേദം വർഷം ഭാരതമിതി വ്യപദിശന്തി || 9 ||

തമനു കുശാവർത ഇലാവർതോ ബ്രഹ്മാവർതോ മലയഃ
 കേതുർഭദ്രസേന ഇന്ദ്രസ്പൃഗ്വിദർഭഃ കീകഃ ഇതി നവ
 നവതിപ്രധാനാഃ || 10 ||

കവിർഹരിരന്തരിക്ഷഃ പ്രബുദ്ധഃ പിപ്ലായനഃ |
 ആവിർഹോത്രോഥ ദ്രുമിലശ്ചമസഃ കരഭാജനഃ || 11 ||

ഇതി ഭാഗവതധർമ്മദർശനാ നവ മഹാഭാഗവതാസ്തേഷാം
സുചരിതം ഭഗവൻമഹിമോപബൃംഹിതം വസുദേവനാരദ -
സംവാദമുപശമായനമുപരിഷ്ടാദ്യർണയിഷ്ടാമഃ || 12 ||

യവീയാംസ ഏകാശീതിർജായന്തേയാഃ പിതൂരാദേശകരാ
മഹാശാലീനാ മഹാശ്രോത്രിയാ യജ്ഞശീലാഃ കർമ്മവിശുദ്ധാ
ബ്രാഹ്മണാ ബഭൂവുഃ || 13 ||

ഭഗവാനൃഷഭസംജ്ഞേ ആത്മതന്ത്രഃ സ്വയം നിത്യ -
നിവൃത്താനർഥപരമ്പരഃ കേവലാനന്ദാനുഭവ ഇൗശ്വര ഏവ
വിപരീതവത്കർമാൺയാരഭമാണഃ കാലേനാനുഗതം
ധർമ്മമാചരണേനോപശിക്ഷയന്നതദ്വിദാം സമ ഉപശാന്തോ
മൈത്രഃ കാരുണികോ ധർമാർഥയശഃ പ്രജാനന്ദാമൃതാ -
വരോധേന ഗൃഹേഷു ലോകം നിയമയത് || 14 ||

യദ്യച്ഛീർഷൺയാചരിതം തത്തദനുവർത്തതേ ലോകഃ || 15 ||

യദ്യപി സ്വവിദിതം സകലധർമം ബ്രാഹ്മം ഗുഹ്യം
ബ്രാഹ്മണൈർദർശിതമാർഗേണ സാമാദിഭിരുപായൈർജന -
താമനുശശാസ || 16 ||

ദ്രവ്യദേശകാലവയഃശ്രദ്ധർത്രിഗ്നിവിധോദ് -
ദേശോപചിന്തൈഃ സർവൈരപി ക്രതുഭിര്യഥോപദേശം
ശതകൃത്യ ഇയാജ || 17 ||

ഭഗവതർഷഭേണ പരിരക്ഷ്യമാണ ഏതസ്മിൻ വർഷേ ന കശ്ചന
പുരുഷോ വാഛരത്യവിദ്യമാനമിവാത്മനോഽന്യസ്ഥാ -
ത്കഥഞ്ചന കിമപി കർഹിച്ചിദവേക്ഷതേ ഭർതര്യനുസവനം
വിജ്യംഭിതസ്തേഹാതിശയമന്തരേണ || 18 ||

സ കദാചിദഭമാനോ ഭഗവാനൃഷഭോ ബ്രഹ്മാവർതഗതോ
 ബ്രഹ്മർഷിപ്രവരസഭായാം പ്രജാനാം നിശാമയന്തീനാ -
 മാത്മജാനവഹിതാത്മനഃ പ്രശ്രയപ്രണയഭരസുയന്ത്രിതാ -
 നപൃപശിക്ഷയന്നിതി ഹോവാച || 19 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം
 പഞ്ചമസ്കന്ധേ ചതുർഥോഽധ്യായഃ ||